

Bilag 13. Arbejdsdokument: Baggrund om tværgående temaer

Dette arbejdsdokument er udarbejdet som en del af sekretariatsbetjeningen af ekspertgruppe for Fagfornyelsen.

Indledning

Dette arbejdsdokument omhandler de tre tværgående temaer i folkeskolen:

- Sproglig udvikling
- It og medier
- Innovation og entreprenørskab.

I arbejdsdokumentet beskrives de tre tværgående temaers rammer og indhold. Dokumentet beskriver også initiativer i *Aftale om folkeskolens kvalitetsprogram* med relevans for de tværgående temaer.

Arbejdsdokumentet beskriver ikke erfaringer med undervisning i de tværgående temaer.

Rammer for de tværgående temaer

De tværgående temaer, sproglig udvikling, it og medier samt innovation og entreprenørskab indgår i undervisningen i alle folkeskolens obligatoriske fag. Temaerne er, i forskelligt omfang på tværs af temaerne og fagene, indarbejdet i målene i Fælles Mål.

Hvert tværgående tema har en selvstændig undervisningsvejledning. Temaerne behandles også i både de enkelte fags vejledende læseplaner og undervisningsvejledninger.

Af den politiske aftale *Folkets skole: Faglighed, dannelse og frihed - justeringer af folkeskolen til en mere åben og fleksibel folkeskole* (2019) fremgik det, at der skulle igangsættes "et arbejde med at kortlægge, hvordan de faglige bindinger for de tværgående temaer it og medier samt innovation og entreprenørskab kan reduceres ved at temaerne eksempelvis målrettes færre fag." Dette arbejde har afventet en politisk beslutning om teknologiforståelse i folkeskolen.

3. april 2024
Center for Folkeskole

Styrelsen for Undervisning og Kvalitet
Teglholmsgade 1
2450 København SV

Telefon: +45 33 92 50 00
Mail: stuk@stukuvvm.dk
www.stukuvvm.dk

CVR-nr.: 29634750

Børne- og
Undervisningsministeriet

Indhold i de tværgående temaer

Innovation og entreprenørskab

I innovation og entreprenørskab skal eleverne tilegne sig viden om innovation, entreprenørskab og kreativitet, der gør dem i stand til og giver dem forståelse for at omsætte viden til produkter af værdi for andre.

Det fremgår af ministeriets undervisningsvejledning, at innovation og entreprenørskab er orienteret mod varierede og praksisorienterede undervisningsformer. Der er fokus på elevernes kompetencer til at skabe, udvikle og handle. Innovation og entreprenørskab lægger vægt på elevernes proces og evner til at organisere, kommunikere og samarbejde.

It og medier

I it og medier skal eleverne tilegne sig forskellige aspekter af it- og mediekompetencer. Eleverne skal ifølge ministeriets undervisningsvejledning både kunne søge, analysere, producere og deltage i og ved hjælp af digitale medier. Undervisningsvejledningen indeholder fire positioner, som eleverne kan indtage i forbindelse med arbejdet med it og medier i skolen:

1. Eleven som kritisk undersøger
2. Eleven som analyserende modtager
3. Eleven som målrettet og kreativ producent
4. Eleven som ansvarlig deltager.

It og medier skal understøtte, at it ikke betragtes isoleret, men som en integreret del af undervisningen og som et pædagogisk og didaktisk redskab til at øge udbyttet af undervisningen. Det er ambitionen, at dette tværgående tema skal understøtte kvalificeret brug af it og medier i undervisningen.

Sproglig udvikling

I sproglig udvikling skal eleverne udvikle deres sproglige færdigheder, så de kan tilegne sig viden om verden, trives og lære i alle fag.

Det fremgår af ministeriets undervisningsvejledning, at sproglig udvikling skal være med til at understøtte elevernes tilegnelse af fagene, da det i høj grad består i at tilegne sig fagets ord og begreber. Verden systematiseres og ordnes i fagene på bestemte måder, hvilket kommer til udtryk i forskellige fagsprog. For at kunne tale fagligt om verden må eleverne derfor gennem fagene lære det sprog at kende, der kategoriserer og systematiserer de områder, fagene beskæftiger sig med.

Det fremgår endvidere af temaets undervisningsvejledning, at arbejdet med sproglig udvikling skal bl.a. bidrage til at mindske negativ betydning af social eller sproglig baggrund, men sproglig udvikling er vigtig for alle elever, idet de hver dag og i alle fag møder nye ord og nyt sprog, som skolen må støtte eleverne i at lære.

Fornyelse og slankning af folkeskolens læreplaner

- Ekspertgruppen for Fagfornyelsen skal vurdere, om de nuværende obligatoriske emner og tværgående temaer, herunder Færdselslære, fortsat skal indgå i Fagplanerne og i givet fald hvordan, jf. også kommissoriet for Ekspertgruppen for Fagfornyelsen.

Lempede bindinger i Fælles Mål

- Af aftaleteksten fremgår det, at fagenes 866 bindende færdigheds- og vidensområder gøres vejledende, så det fremover alene vil være fagenes formål og kompetencemål, der er bindende.

Afskaffelse af krav om læseplaner i folkeskolen

- Af aftaleteksten fremgår det, at det skal være op til lokal vurdering på skolerne, om der fremover er behov for at udarbejde læseplaner, som uddyber læreplanerne (Fælles Mål) for folkeskolens fag og emner samt børnehaveklassen.

Teknologiforståelse som ny faglighed i folkeskolen

- Af aftaleteksten fremgår det, at teknologiforståelse skal integreres i udvalgte eksisterende fag i 1. til 9. klasse og udbydes som et nyt femte toårigt praktisk/musisk valgfag i udskolingen i 7.-8. og 8.-9. klasse.